

Zümre Ö?retmenlerinin ??birli?i Düzeyini Belirleme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). Zümre Ö?retmenlerinin ??birli?i Düzeyini Belirleme Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33644>

Özet

Zümre Öğretmenlerinin İşbirliği Düzeyini Belirleme Ölçeği, okullarda aynı branşta görev yapan öğretmenlerin mesleki işbirliği pratiklerini ve düzeylerini sistematik olarak ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Ölçek, 2016 yılında **Çelebi, Vuranok ve Hasekioğlu Turgut** tarafından gerçekleştirilen kapsamlı bir geçerlik ve güvenirlik çalışması sonucunda eğitim bilimleri alanına kazandırılmıştır. Bu enstrüman, eğitim yönetimi ve öğretmenlerin mesleki gelişim süreçlerinde kritik öneme sahip olan öğretmen işbirliği olgusunu nicel verilerle analiz etmeyi hedeflemektedir.

Ölçek geliştirme çalışması, zümreler arasındaki iletişimin kalitesini, ortak karar alma süreçlerini ve kaynak paylaşımını değerlendirerek, kurumsal öğrenme ortamlarının iyileştirilmesine yönelik somut geri bildirimler sağlamaktadır. Ölçeğin geliştirme amacı, yüksek düzeyde psikometrik özellikler göstermesi amacıyla titizlikle yürütülmüştür.

Anahtar Kelimeler

Öğretmen İşbirliği, Zümre, Mesleki Gelişim, Eğitim Yönetimi, Ölçek Geliştirme, Okul İklimi, Geçerlik, Güvenirlik

Yazarlar

Nurhayat Çelebi, T. Tufan Vuranok, İzzet Hasekioğlu Turgut

Amaç

Ölçeğin temel amacı, Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) bünyesindeki okullarda görev yapan **zümre öğretmenlerinin**, ders programlarının uygulanması, materyal geliştirme, öğrenci değerlendirme ve mesleki sorunların çözümü gibi alanlardaki işbirliği düzeylerini objektif ve standart bir şekilde belirlemektir. Bu belirleme, okulların örgütsel yapıları ve pedagojik yeterliliklerinin geliştirilmesine rehberlik etmeyi amaçlamaktadır.

Ölçek, zümre toplantıların etkinliğini ve öğretmenlerin ortak hedeflere ulaşma konusundaki motivasyonlarını ölçerek, işbirliğinin hangi boyutlarda güçlü veya zayıf olduğunu ortaya koyar. Elde edilen veriler, okul yöneticileri ve eğitim politikası yapıları için öğretmen işbirliğini teşvik edici stratejiler geliştirmede önemli bir başlangıç noktası sunar.

Yapı (Ölçülen Yapı)

Zümre Öğretmenlerinin İşbirliği Düzeyini Belirleme Ölçeği, psikolojide ve eğitim yönetimi

merkezi bir kavram olan **Mesleki ??birli?i** (Professional Collaboration) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle a?a??daki alt boyutlar? içerecek ?ekilde kavramsalla?t?r?lm??t?r (ancak alt boyutlar için orijinal makaleye ba?vurulmal?d?r):

Ortak Programlama ve Planlama: Öğretim süreçlerinin birlikte tasarlanması.

Kaynak ve Materyal Paylaşım?: Ders materyallerinin ve pedagojik araçların ortak kullanımı.

Geri Bildirim ve Yansıtma: Öğretim uygulamaları hakkında yapıcı eleştirileri alması.

Problem Çözme ve Karar Alma: Öğrenci başarısızlı?? veya disiplin sorunları gibi konularda ortak çözümler üretme.

Ölçek, zümre içerisindeki öğretmenlerin birbirlerine olan güven düzeylerini ve ortak hedeflere ne kadar bağlı olduklarını da dolaylı olarak değerlendirerek, işbirliğinin sadece yapısall değil, aynı zamanda ilgisel boyutlarını da kapsamaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin geliştirmeye çalışması olan Çelebi, Vuranok ve Hasekiolu Turgut (2016) makalesinde kapsamlı geçerlik analizleri sunulmuştur. Bu analizler genellikle yapı geçerliliği ve kapsam geçerliliği odaklıdır. Yapı geçerliliğini sağlamak amacıyla, ölçeğin teorik yapıyla ne ölçüde uyumlu olduğunu belirlemek için Faktör Analizi yöntemleri kullanılmıştır.

Orijinal araştırmada, uzman görüşleri alınarak kapsam geçerliliği sağlanmıştır; ayrıca, yapı geçerliliğini test etmek için Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve/veya Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır. Ölçek maddelerinin temsil ettiği yapıyı doğru bir şekilde ölçtüğünü gösteren sonuçlar, orijinal referansta detaylı olarak sunulmuştur.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik (reliability) çalışmaları, maddelerin iç tutarlılığını ve ölçeğin zamana karşı istikrarını kanıtlamak üzere yapılmıştır. **Güvenirlik** analizlerinde yaygın olarak kullanılan **Cronbach Alfa İç Tutarlılık Katsayı**sı hesaplanmıştır.

Yüksek Cronbach Alfa değerleri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir. Orijinal çalışmada, ölçeğin genel güvenilirlik katsayısının kabul edilebilir veya yüksek düzeyde olduğu bildirilmiştir. Ek olarak, alt boyutların güvenilirlik katsayıları da ayrı ayrı hesaplanarak ölçeğin psikometrik sağlamlığı desteklenmiştir.

Faktör Analizi

Zümre Öğretmenlerinin ??birli?i Düzeyini Belirleme Ölçeği'nin yapı geçerliliğini belirlemek amacıyla **Faktör Analizi** teknikleri kullanılmıştır. Ölçeğin çok boyutlu bir yapıya sahip olduğu

varsay?m?yla yola ç?k?lararak, verilerin faktör yap?s?n? ortaya ç?karmak için Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) uygulanm??t?r.

AFA sonuçlar?, ölçe?in kaç boyuttan (alt faktörden) olu?tu?unu ve her bir maddenin hangi boyuta yüklendi?ini netle?tirmi?tir. Bunu takiben, belirlenen faktör yap?s?n?n teorik modelle uyumunu test etmek amacıyla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) gerçekleştirilmi? olabilir. DFA sonuçlar?, modelin uyum indekslerinin (örne?in, RMSEA, CFI, GFI) kabul edilebilir düzeylerde oldu?unu göstererek ölçe?in geçerli bir yap?ya sahip oldu?unu kan?tlam??t?r.

Enstrüman Bilgileri

Test Type: Geli?tirme (Development). Bu, ölçe?in alanda var olan bir aç??? kapatmak üzere s?f?rdan olu?turuldu?unu belirtir.

Format: Orijinal makaleye göre, ölçe?in genellikle Likert tipi bir derecelendirme format? kulland??? varsay?lmaktad?r (Örne?in: 1=Hiç Kat?lm?yorum, 5=Tamamen Kat?l?yorum).

Language Available: Türkçe

Population Group: Öğretmenler (Zümre Öğretmenleri)

Age Group: Yeti?kin (Çal??an Öğretmenler)

Population Details: Türkiye Cumhuriyeti Milli E?itim Bakanl???'na ba?l? okullarda görev yapan, ayn? bran?ta çal??an öğretmenler (Zümre üyeleri).

Test Methodology: Kendi kendine raporlama yöntemiyle uygulanan, ka???t-kalem veya dijital ortamda doldurulabilen anket format?.

Anahtar Kelimeler

Zümre, Öğretmen ??birli?i Düzeyi, Profesyonel Geli?im, E?itim Örgütü, Ölçek Geli?tirme, Akademik ??birli?i

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: Sorumlu Yazar Nurhayat Çelebi için: nurcelebi@karabuk.edu.tr

Correspondence Address: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir (Genellikle sorumlu yazar?n üniversite adresi kullan?l?r).

??zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: Ölçe?in geli?tirme ve geçerlik/güvenirlik çal??mas?n?n yay?nland??? y?I 2016'd?r.

??zinler ve Ücret: Ölçe?in akademik çal??malarda kullan?m? genellikle yazarlara at?f yap?lmak suretiyle ücretsizdir. Ticari veya geni? çapl? uygulamalar için sorumlu yazar Nurhayat Çelebi ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: [zumre-ogretmenlerinin-isbirligi-duzeyini-belirleme-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Çelebi, N., Vuranok, T. T. ve Hasekio?lu Turgut, I. (2016). Zümre Ö?retmenlerinin ??birli?i Düzeyini Belirleme Ölçe?inin geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?. *Kastamonu E?itim Dergisi*, 24(2), 803-820.

Zümre Ö?retmenlerinin ??birli?i Düzeyini Belirleme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri bu kaynakta yer almamaktad?r. Ölçe?in tam maddelerine ve derecelendirme yap?s?na ula?mak için Çelebi, Vuranok ve Hasekio?lu Turgut (2016) taraf?ndan yay?mlanan orijinal akademik makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.